

4.6:1 Integrér ved delvis integrasjon eller substitusjon. Sjekk svaret.

$$\int 4xe^{4x} dx.$$

Løsning:

Forsøker delvis integrasjon:

$$u = x, \quad v' = 4e^{4x}.$$

$$\begin{aligned}\int 4xe^{4x} dx &= \int uv' dx \\ &= uv - \int vu' dx \\ &= xe^{4x} - \int e^{4x} \cdot 1 dx \\ &= xe^{4x} - \frac{1}{4}e^{4x} + C \\ &= \left(x - \frac{1}{4}\right) e^{4x} + C.\end{aligned}$$

Sjekker svaret:

$$\begin{aligned}\frac{d}{dx} \left(\left(x - \frac{1}{4}\right) e^{4x} + C \right) &= e^{4x} + 4 \left(x - \frac{1}{4}\right) e^{4x} + 0 \\ &= 4xe^{4x}.\end{aligned}$$

Ok.

Ekstraoppgaver 4g Integrér

$$\int (xe^x - 2x \cos x) dx.$$

Løsning:

Forøker delvis integrasjon:

$$u = x, \quad v' = e^x - 2 \cos x.$$

$$\begin{aligned}
\int (xe^x - 2x \cos x) dx &= \int x(e^x - 2 \cos x) dx \\
&= \int uv' dx \\
&= uv - \int vu' dx \\
&= x(e^x - 2 \sin x) - \int (e^x - 2 \sin x) \cdot 1 dx \\
&= x(e^x - 2 \sin x) - (e^x + 2 \cos x) + C \\
&= (x - 1)e^x - 2 \cos x - 2x \sin x + C.
\end{aligned}$$

Sjekker svaret:

$$\begin{aligned}
\frac{d}{dx} \left((x - 1)e^x - 2 \cos x - 2x \sin x + C \right) &= e^x + (x - 1)e^x + 2 \sin x - 2(\sin x + x \cos x) + 0 \\
&= xe^x - 2x \cos x.
\end{aligned}$$

Ok.

Ekstraoppgaver 4h Integrér

$$\int \left(\frac{1}{x} + x^2 e^x + x \sin(2x) \right) dx.$$

Løsning:

Vi har at

$$I := \int \frac{dx}{x} = \ln |x| + C$$

og ved delvis integrasjon er

$$\begin{aligned}
K &:= \int x \sin 2x dx \\
&= -\frac{1}{2}x \cos 2x + \frac{1}{2} \int \cos 2x dx \\
&= -\frac{1}{2}x \cos 2x + \frac{1}{4} \sin 2x + C.
\end{aligned}$$

Bruker delvis integrasjon to ganger for å beregne det midterste leddet:

$$\begin{aligned}
J &:= \int x^2 e^x dx \\
&= x^2 e^x - 2 \int x e^x dx \\
&= x^2 e^x - 2 \left(x e^x - \int e^x dx \right) \\
&= x^2 e^x - 2x e^x + 2e^x + C \\
&= (x^2 - 2x + 2)e^x + C.
\end{aligned}$$

Dette gir

$$\begin{aligned} \int \left(\frac{1}{x} + x^2 e^x + x \sin(2x) \right) dx &= I + J + K \\ &= \ln|x| - \frac{1}{2}x \cos 2x + \frac{1}{4} \sin 2x + (x^2 - 2x + 2)e^x + C. \end{aligned}$$

Sjekker svaret:

$$\begin{aligned} \frac{d}{dx} \left(\ln|x| - \frac{1}{2}x \cos 2x + \frac{1}{4} \sin 2x + (x^2 - 2x + 2)e^x + C \right) \\ &= \frac{1}{x} - \frac{1}{2}(\cos 2x - 2x \sin 2x) + \frac{1}{2} \cos 2x + (2x - 2)e^x + (x^2 - 2x + 2)e^x \\ &= \frac{1}{x} + x \sin 2x + x^2 e^x. \end{aligned}$$

Ok.

5.3:22 Avgjør om det uegentlige integraler konvergerer. I såfall finn dets verdi.

$$\int_1^{\infty} \frac{2t}{t^2 + 1} dt.$$

Løsning:

Substitusjonen

$$u = t^2 + 1$$

gir $du = 2t dt$, så

$$\int \frac{2t}{t^2 + 1} dt = \int \frac{du}{u} = \ln|u| + C = \ln(t^2 + 1) + C.$$

Dermed er

$$\begin{aligned} \int_1^{\infty} \frac{2t}{t^2 + 1} dt &= \lim_{b \rightarrow \infty} \int_1^b \frac{2t}{t^2 + 1} dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} \left| \ln(t^2 + 1) \right|_1^b \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} (\ln(b^2 + 1) - \ln 2) \\ &= \infty \end{aligned}$$

fordi $\ln x \rightarrow \infty$ når $x \rightarrow \infty$. Altså, $\int_1^{\infty} \frac{2t}{t^2+1} dt$ divergerer.

5.7:7 Finn funksjonen $y = y(x)$ slik at

$$y' = x^2 + 2x - 3, \quad y(0) = 4.$$

Løsning:

$$\begin{aligned}y' &= x^2 + 2x - 3 \\ &\Rightarrow \\ y &= \int (x^2 + 2x - 3) dx \\ &= \frac{1}{3}x^3 + x^2 - 3x + C.\end{aligned}$$

Initialbetingelsen gir at

$$4 = y(0) = C$$

og løsningen er derfor

$$y = \frac{1}{3}x^3 + x^2 - 3x + 4.$$